

Frančula, N. (2015): Googleov Street View pokriva cijelu Hrvatsku, Geodetski list, 69, 1, 62–63, <https://www.bib.irb.hr/757474>, (22. 7. 2020.).

Frančula, N. (2019): Masovno podržana izrada karata cesta za autonomna vozila, Geodetski list, 73, 1, 84, <https://www.bib.irb.hr/995158>, (22. 7. 2020.).

*Nedjeljko Frančula*

## PRIMJENA OpenStreetMapa U HUMANITARNOM KARTOGRAFIRANJU



Procjenjuje se da je u potresu od 12. siječnja 2010. na otoku Haitiju život izgubilo 250 000 ljudi, 300 000 je ranjeno, a blizu 1,5 milijuna ljudi je prisilno raseljeno. Osim toga od 1998. Haiti je pogodilo deset uragana i drugih tropskih oluja, pri čemu je svaka nepogoda uzrokovala gubitak mnogih života. Više od 96% stanovništva izloženo je različitim vrstama prirodnih opasnosti, osobito uraganima, obalnim i riječnim poplavama i potresima.

Prirodne katastrofe svake godine pogađaju blizu 160 milijuna ljudi širom svijeta, uzrokujući uništavanje fizičkog, biološkog i društvenog okruženja, utječući na prehrambenu sigurnost i uzrokujući globalne gubitke koji iznose preko 100 milijardi USD.

Nakon potresa od 12. siječnja 2010. u Haitiju je oko 450 *OpenStreetMap* volontera iz oko 29 zemalja upotrijebilo snimke za digitalizaciju putova, zgrada i drugih objekata kreirajući u samo nekoliko tjedana detaljniju kartu Haitija od bilo koje postojeće. Do danas postoji više od 5,5 milijuna korisnika OSM-a

i milijun suradnika koji generiraju više od tri milijuna promjena svaki dan, kao i specijalizirane skupine poput Humanitarnog tima *OpenStreetMapa* koji provodi aktivnosti usmjerene na obogaćivanje podataka OSM-a radi podrške operacijama hitne pomoći.

S obzirom na povećanu učestalost i ozbiljnost prirodnih katastrofa, pravovremene informacije vezane za raspodjelu ugroženog stanovništva i kritičnu infrastrukturu ključne su za učinkovito uklanjanje posljedica katastrofa. *OpenStreetMap* pokazuje veliki potencijal za podršku zadacima humanitarnog kartografiranja i pružio je vitalne informacije u mnogim prošlim velikim katastrofama.

Prema nedavnom istraživanju (Barrington-Leigh i Millard-Ball 2017) OSM je u svijetu dovršen približno 83%. Od 185 zemalja koje su obuhvatili istraživanjem njih 77 ima OSM više od 95% kompletan. Postoji značajna heterogenost u procijenjenoj potpunosti. Pokrivenost znatno varira između – a često i unutar – pojedinih zemalja. Zemlje raznolike kao Kiribati, Afganistan, Egipat i Kina imaju potpunost manju od jedne trećine.

Cjelovit i točan OSM, posebno u zemljama osjetljivim na katastrofalne događaje, od suštinske je važnosti za podršku pravovremenim i učinkovitim operacijama traganja i spašavanja tijekom i neposredno nakon katastrofa. Javno dostupni rezultati daljinskih istraživanja mogu se upotrijebiti za identificiranje područja koja još nisu u potpunosti

kartografirana i pomoći u vođenju i određivanju budućih nastojanja na kartografiranju u pripremi za buduće katastrofe (Goldblatt i dr. 2020).

## Literatura

- Barrington-Leigh, C., Millard-Ball, A. (2017): The world's user-generated road map is more than 80% complete, PLOS ONE, 12 (8), <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0180698>, (27. 7. 2020.).
- Goldblatt, R., Jones, N., Mannix, J. (2020): Getting Ready for Disaster Events with Remote Sensing, GIM International, 2, 19–21, <https://www.gim-international.com/magazines/gim-international-march-april-2020.pdf>, (24. 7. 2020.).

*Nedjeljko Frančula*

## STRATEGOS



*Strategos* (<https://strategos.morh.hr/>) je znanstveni časopis izdavač kojega je Hrvatsko vojno učilište "Dr. Franjo Tuđman" u Zagrebu.

U *Strategosu* se objavljuju izvorni znanstveni radovi, prethodna priopćenja, pregledni radovi i stručni radovi, koji tematski pokrivaju širok raspon interdisciplinarnih znanstvenih istraživanja vezanih uz vojnu, obrambenu i sigurnosnu problematiku. Jedan je od glavnih ciljeva časopisa potaknuti znanstveno utemeljenu raspravu o vojnoj, obrambenoj i sigurnosnoj problematici.

*Strategos* je prvi časopis u Republici Hrvatskoj koji podupire novoformljeno znanstveno polje vojno-obrambene i sigurnosno-obavještajne znanosti i umijeće. Ambicija izdavača i uredništva je pozicionirati časopis vrlo visoko po pitanju utjecaja i kvalitete.

Glavna urednica časopisa je pk, dr. sc. Valentina Ključarić, CzOSS "Janko Bobetko", HVU "Dr. Franjo Tuđman". Prvi broj časopisa *Strategos* objavljen je 2017. godine, a objavljuju se dva broja godišnje. Časopis je indeksiran u DOAJ-u i Google Scholaru. Časopis objavljuje radove na engleskom i hrvatskom jeziku, a od 1. siječnja 2021. izlazit će u dvojezičnom obliku, tj. na hrvatskom i engleskom jeziku.

U *Strategosu* se, u prvom redu, objavljuju članci iz sljedećih tematskih područja, premda popis koji slijedi ne treba shvatiti isključivim:

- analiza područja nacionalne sigurnosti (nacionalna i međunarodna sigurnosno-obrambena pitanja, trendovi i njihov utjecaj na oblikovanje sigurnosnog okruženja, ostale teme koje utječu na nacionalnu sigurnost: održivost, energetska sigurnost i slično)
- upravljanje obranom (upravljanje organizacijom, upravljanje resursima obrane i upravljanje osobljem)